

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ»
для студентів V курсу юридичного факультету**

**Підсумковий контроль - залік
Змістовий модуль 1. «Загальні засади запобігання злочинності».**

Тема 1. Злочинність та її основні характеристики

1. Поняття злочинності.
2. Основні ознаки злочинності: соціально-правове явище, історична обумовленість, мінливість, суспільна небезпечність, відносна масовість і регулярність, стійкість, самодетермінація.
3. Злочинність як статистична сукупність.
4. Кількісні та якісні характеристики злочинності.
5. Стан, рівень злочинності (загальний і спеціальний коефіцієнти, коефіцієнт злочинної активності), структура, питома вага окремих видів злочинності. Динаміка злочинності й фактори, що на неї впливають.
6. Географія злочинності, обставини, які її обумовлюють.
7. Злочинність і злочин, їх взаємозв'язок.
8. Поняття латентної злочинності, її види та методи оцінки.
9. Стан і тенденції злочинності на сучасному етапі розвитку суспільства.
10. Професіоналізм, організованість, особлива зухвалість і жорстокість, застосування зброї і технічних засобів, ріст злочинності у сфері економіки, проти особистого майна громадян, злиття вітчизняної та закордонної злочинності.
11. Соціальні наслідки злочинності.

Тема 2. Причини та умови злочинності

1. Поняття причин та умов злочинності в кримінології.
2. Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку.
3. Поняття кримінологічної детермінації.
4. Протиріччя (суперечності) соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства як джерела злочинності.
5. Класифікація причин та умов злочинності.
6. Причини та умови, що властиві всій злочинності, її видам, окремому злочину.
7. Об'єктивні й суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, головні й другорядні, корінні та некорінні причини і умови злочинності.
8. Недоліки в організації управління економікою, їх криміногенне значення.
9. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.
10. Тенденції і перспективи злочинності на сучасному етапі розвитку Української державності.

Тема 3. Загальні проблеми попередження злочинності

1. Співвідношення понять профілактика, попередження, запобігання та припинення.
2. Цілі, завдання, функції та межі попереджувальної діяльності.
3. Система попереджувальної діяльності.
4. Правові та організаційні основи попереджувальної діяльності.
5. Соціальні та медичні аспекти названих фонових явищ.
6. Причини й умови виникнення та існування фонових явищ на сучасному етапі розвитку суспільства.
7. Основні напрями попередження фонових явищ. Нормативні акти, які регламентують цю діяльність.
8. Концепції запобігання злочинності інших держав.
9. Основні положення «Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України».

Тема 4. Загальні положення щодо порядку розроблення та виконання державних цільових програм

1. Загальні питання щодо механізму розроблення, погодження, подання для затвердження та виконання державних цільових програм.
2. Ініціювання розроблення програми, розроблення та громадське обговорення концепції програми.
3. Прийняття рішення про розроблення проекту програми, визначення державного замовника та строку її розроблення.
4. Розроблення проекту програми.
5. Державна експертиза проекту програми.
6. Погодження та затвердження Програми.
7. Організація виконання завдань і заходів програми.
8. Контроль за виконанням програми, підготовка проміжних, щорічних та заключного звітів.

Змістовий модуль 2. «Запобігання окремим видам злочинів».

Тема 5. Запобігання злочинності неповнолітніх

1. Поняття злочинності неповнолітніх, їхня кримінологічна характеристика (стан, рівень, структура, динаміка, характер, географія).
2. Особливості злочинів, вчинених цією категорією осіб.
3. Групова злочинність неповнолітніх.
4. Неформальні молодіжні угруповання з антисуспільною спрямованістю.
5. Кримінологічна характеристика особи неповнолітніх злочинців.
6. Особливості мотивації злочинів неповнолітніх.
7. Класифікація неповнолітніх злочинців.
8. Злочинність неповнолітніх осіб із психічними аномаліями.
9. Причини та умови злочинності неповнолітніх.
10. Несприятливі фактори сімейного, навчального та виробничого виховання.

11. Криміногенні фактори побутового оточення та сфери дозвілля.
12. Недоліки діяльності правоохоронних органів у запобіганні злочинності неповнолітніх.
13. Основні напрями попередження злочинності неповнолітніх.
14. Система державних органів, громадських формувань, трудових колективів, що беруть участь у профілактиці злочинності серед неповнолітніх.
15. Роль правоохоронних органів у попередженні злочинності неповнолітніх.
16. Основні положення «Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року».

Тема 6. Запобігання рецидивній злочинності

1. Кримінологічне поняття рецидиву злочинів і рецидивної злочинності.
2. Види рецидиву (загальний і спеціальний, одноразовий і багаторазовий, кримінологічний, пенітенціарний та ін.).
3. Основні показники рецидивної злочинності.
4. Стан, рівень, структура, характер, динаміка.
5. Особливості рецидиву окремих видів злочинів.
6. Кримінологічна характеристика особи рецидивістів.
7. Соціально-демографічні ознаки і морально-психологічні властивості.
8. Класифікація рецидивістів.
9. Спосіб життя і злочинна поведінка злісних рецидивістів.
10. Причини та умови рецидивної злочинності. Специфічні обставини, що обумовлюють рецидивну злочинність. Недоліки правоохоронної діяльності та рецидивна злочинність.
11. Основні напрями попередження рецидивної злочинності, роль органів внутрішніх справ та інших суб'єктів профілактики у боротьбі з рецидивною злочинністю.
12. Заходи загальної профілактики рецидивної злочинності.
13. Індивідуальна профілактика з особами, які раніше вчинювали злочини. Запобіжна роль адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі.
14. Роль органів внутрішніх справ у запобіганні рецидивної злочинності.

Тема 7. Запобігання злочинам у сфері економіки

1. Поняття і основні показники злочинності у сфері економіки (стан, рівень, структура, динаміка, характер). Кримінологічна характеристика економічних злочинів та осіб, які їх вчинюють.
2. Причини та умови злочинів у сфері економіки. Економічна криза, інфляція, безгосподарність, порушення економічних зв'язків, безробіття, недоліки документообігу та обліку, малоефективна контрольно-ревізійна діяльність як обставини, що детермінують злочинність у сфері економічних відносин. Роль матеріального фактора у вчиненні економічних злочинів.
3. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі з

економічною злочинністю.

4. Основні напрями запобігання злочинів у сфері економіки. Економічні, організаційно-господарські й управлінські, технічні й організаційно-правові заходи профілактики цих злочинів.

5. Зміст та особливості діяльності органів внутрішніх справ щодо запобігання злочинів у сфері економіки.

6. Основні положення «Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року».

7. Основні положення «Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції».

8. Основні положення «Стратегія у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року».

Тема 8. Запобігання насильницьким злочинам

1. Поняття насильницьких злочинів.

2. Насильницько-корисливі злочини. Стан, рівень, структура та динаміка насильницьких злочинів і окремих їхніх видів. Особливості насильницьких злочинів, учинених у співучасті. Характеристика осіб, які вчинили насильницькі злочини. Класифікація цієї категорії злочинів.

3. Причини та умови здійснення насильницьких злочинів. Зв'язок цих злочинів із сімейно-побутовими суперечками. Особливості криміногенних ситуацій, що сприяють вчиненню насильницьких злочинів. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у запобіганні насильницької злочинності.

4. Основні напрями попередження насильницької злочинності. Роль органів внутрішніх справ у запобіганні насильницьких злочинів. Зміст та особливості профілактичної роботи у сфері сімейно-побутових взаємин, а також дозвілля громадян.

Тема 9. Запобігання загально-кримінальній корисливій злочинності

1. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності.

2. Злочини проти власності корисливого та корисливо-насильницького характеру.

3. Стан, рівень, структура, характер і динаміка крадіжок, грабежів, шахрайства, розбоїв, вимагательств (рекет).

4. Особливості характеристики цих злочинів у сучасних умовах (час, місце, предмет, спосіб, мотиви, групова злочинна поведінка).

5. Характеристика осіб, які вчинюють злочини проти власності громадян, державної та колективної власності.

6. Причини та умови вчинення злочинів проти власності.

7. Роль матеріального фактора у вчиненні цих злочинів.

8. Особливості особи і поведінка потерпілих від цих злочинів.

9. Недоліки в діяльності правоохоронних органів із попереджень цього виду злочинів.

10. Основні напрями попередження злочинів проти власності.

11. Зміст та особливості роботи органів внутрішніх справ щодо профілактики цих злочинів.